

ŠKOFJELOŠKI

ŠKRAT

*večjezična zgodba o
znamenitostih
Škofje Loke*

IZDELALI UČENCI IN UČITELJI
OŠ IVANA GROHARJA
IN OŠ ŽELEZNIKI

KAZALO VSEBINE

Uvodna beseda.....	3
Škofjeloški škrat.....	4
The elf of Škofja Loka.....	8
Der Zwerg von Škofja Loka.....	12
Un lutin de Škofja Loka.....	16
El elfo de Škofja Loka.....	20
L'elf de Škofja Loka.....	24
Pumilio Locopolitanus.....	28
Vilenjak od Škofje Loke.....	33
Xhuxhi nga Shkofja Loka.....	37

Uvodna beseda

Koordinatorici projekta JEŠT sva razmišljali, kako bi učencem predstavili znamenitosti Škofje Loke na bolj zanimiv način. Porodila se nama je ideja o škofjeloškem škratu, ki nas s svojimi zanimivimi vložki vodi skozi Škofjo Loko. Zgodbico o škofjeloškem škratu je napisala učenka Stella Drofenik iz OŠ Ivana Groharja Škofja Loka pod mentorstvom učiteljice Tjaše Jarc. Škofjeloškega škrata so upodobile učenke OŠ Železniki: Leja Debeljak, Ela Megušar, Nastja Gartner, Lejla Panjtar, Erjona Krasniqi, Larisa Lušina in Zala Habjan.

Koordinatorici projekta JEŠT sva naknadno dobili idejo, da bi zgodbico o škofjeloškem škratu prevedli v čim več jezikov in naredili zbirnik. Ob tem se najlepše zahvaljujemo vsem učiteljem OŠ Ivana Groharja Škofja Loka, ki so nama pomagali pri tem, in učenkam OŠ Železniki za prelepe sličice.

Tjaša Jarc in Nina Sladič

Škofjeloški škrat

Pozdravljen! Moje ime je Lokec. Sem škofjeloški škrat. Danes bi te rad popeljal skozi svoje čudovito mesto, Škofjo Loko.

Škofja Loka je nastala že v srednjem veku, skupaj z menoj. Sploh ne sprašuj, koliko sem že star. Škofja Loka leži v državi imenovani Slovenija, zato vseh 12.000 prebivalcev govori slovensko. Ime Škofja Loka se je skozi zgodovino spreminjalo, današnje ime pa izvira iz vladavine freisinških škofov. V času teh vladarjev je ta ljubki kraj dobil tudi svoj grb z gradom in okronanim zamorcem.

Škofja Loka je eno najbolj ohranjenih srednjeveških mest v Sloveniji in zaradi tega je razglašeno za kulturni spomenik. Ali to pomeni, da sem tudi jaz kulturni spomenik? Ne, to ne bo držalo, saj sem navaden škrat, ki že od svojega rojstva živi v Škofji Loki, in prav jaz sem tisti, ki najbolje ve, kako je to mesto nastalo in kakšen razcvet je doživelo v vseh teh mnogih letih.

To mestece je imelo močno razvito trgovino, hkrati pa je v njem prebivalo mnogo kovačev, čevljarjev, pekov, krojačev in celo nekaj mlinarjev, ki so skrbeli za obrt. Moj najboljši prijatelj je bil čevljar in ravno on mi je napravil čevlje, ki jih imam še danes na sebi. Žal je od njegove smrti minilo že mnogo let, jaz pa ostajam nesmrten, saj sem škrat. To mi je izredno všeč, saj lahko ves čas opazujem, kako se življenje kar naprej spreminja. Ah, sedaj sem malo zašel, tako da raje pojdemo nazaj k mojemu mestu.

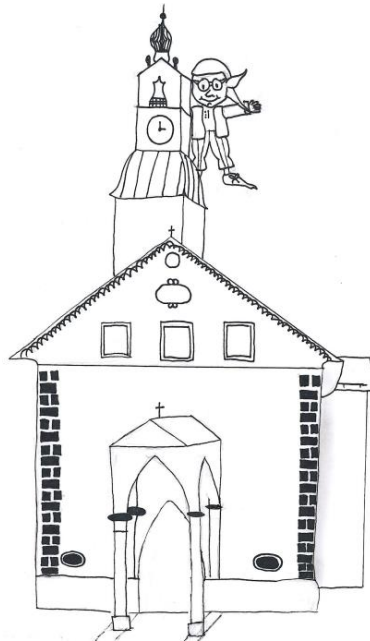
Ker je Škofja Loka srednjeveško mesto, ki je dobro ohranjeno, med njene znamenitosti spada tudi kašča. To je ena najbolj častitljivih starin v mestu. Bila je pomembno poslopje škofov, saj so v njej shranjevali dajatve, za katere je skrbel kaščar.

V starem delu mesta se nahaja Mestni trg, ki ga mi, domačini, imenujemo "Plac". Trg krasi Marijino znamenje, ki je bilo postavljeno leta 1751 za zaščito pred kugo in požari. Še danes velikokrat splezam na vrh in skrivaj opazujem ljudi, ki hodijo mimo, saj sem precej radoveden škrat.

Škofjo Loko krasi deset cerkva. Najbolj poznana je verjetno cerkev sv. Jakoba iz leta 1471. Zgradili so jo na temeljih manjše cerkve, preuredili pa so jo po načrtih Jožefa Plečnika. Saj veš, to je tisti arhitekt, ki ni izdeloval zgradb samo v Sloveniji, ampak tudi drugod po Evropi. Enkrat je celo govoril z mano. Rekel mi je, da ne verjame v škrate, pa sem mu dokazal, da to ni res.

Sedaj pa bi rad omenil še dve znamenitosti. Ali si vedel, da v mojem mestu stoji najstarejši ohranjen most na Slovenskem? Da, prav si slišal. To je Kamniti ali Kapucinski most, ki je bil zgrajen v 14. stoletju. Ko še ni bilo mostu, so ljudi preko reke vozili brodarji. To je bilo zelo zabavno. Večkrat sem skrivaj skočil z broda in se okopal v reki. Potem pa so prišli freisinški škofje in veselja je bilo konec, saj je tisti škof Leopold dal zgraditi most. Usoda je hotela, da se je taisti škof razjezil nad mostninarjevo zahtevo za plačilo za prečkanje mostu in je s konjem vred padel čez neograjeni most in utonil. Leta 1888 so Kapucinski most obnovili in opremili z železno ograjo, da bi preprečili nesreče, podobne tisti, ki se je pripetila škofu Leopoldu.

Druga znamenitost je škofjeloški grad, ki je bil zgrajen leta 1202, a ga je potres kasneje skoraj povsem porušil. Tega se prav dobro spomnim. Naenkrat je zabobnelo, potem pa sem izgubil ravnotežje in padel. Ko sem pogledal proti gradu, ga ni bilo več. Še sreča, da se je našel škof Filip, ki je dal grad obnoviti in danes ga lahko občudujemo v vsej svoji lepoti. Danes je v gradu eden najlepših muzejev, kar me naredi kar precej ponosnega škrata.

A to seveda niso vse znamenitosti tega čudovitega mesta. Za danes bom končal, ker sem že precej utrujen. Ja, prav imaš, tudi mi, škratje, potrebujemo počitek. Imel bom lepe sanje, saj sem vesel, da sem ti predstavil svoje mesto, ti pa sanjaj z menoj. Lahko noč.

The elf of Škofja Loka

Hello! My name is Locec. I am a Škofja Loka elf. Today I would like to take you through my beautiful town, Škofja Loka.

Škofja Loka was founded in the Middle Ages, together with me. Don't even ask me, how old I am. Škofja Loka is located in a country called Slovenia, so all 12,000 inhabitants speak Slovenian. The name Škofja Loka has changed throughout history, but today's name dates back to the reign of the bishops of Freising. During the reign of these rulers, this lovely place also got its own coat of arms with a castle and a crowned negro.

Škofja Loka is one of the best-preserved medieval towns in Slovenia, which is why it has been declared a cultural monument. Does that mean I am a cultural monument too? No, that can't be true, because I am an ordinary elf. I've lived in Škofja Loka since I was born, and I am the one who knows best how this city developed and what a boom it has experienced over all these years.

The town had a strong trade, but it was also home to many blacksmiths, shoemakers, bakers, tailors and even a few millers who took care of the trade. My best friend was a shoemaker and he made me the shoes, which I'm still wearing today. Sadly, many years have passed since his death, but I remain immortal, because I am an elf. I love it because I can see life changing all the time. Ah, now I've lost the thread, so let's get back to the point.

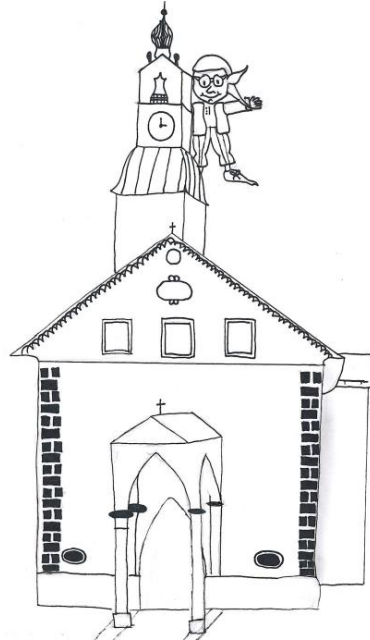
Since Škofja Loka is a well-preserved medieval town, its attractions include a granary too. It is one of the most venerable antiquities in the town. It was an important building for the bishops, because it was used to store the dues, which were taken care of by the treasurer.

In the old part of the city is the Town Square, which we the locals call "Plac". The square is adorned with a statue of the Virgin Mary, erected in 1751 to protect the town against plague and fire. To this day, I often climb to the top and secretly watch people walking by, because I'm quite a curious gnome.

Škofja Loka has ten beautiful churches. The best known is probably the Church of St. James which dates from 1471. It was built on the foundations of a smaller church and was rebuilt according to the designs of Jožef Plečnik. You know, this is the architect who not only made buildings in Slovenia, but also in other parts of Europe. He even spoke to me once. He told me he didn't believe in goblins, but I proved him wrong.

Now I would like to mention two more attractions. Did you know that my town is home to the oldest preserved bridge in Slovenia? Yes, you heard right. This is the Stone or Capuchin Bridge, built in the 14th century. When there was no bridge, people were ferried across the river. That was a lot of fun. Several times I secretly jumped off the ford and swam in the river. Then the bishops of Freising came and the joy was over, because that bishop, Leopold, had the bridge built. As fate would have it, the same bishop became angry at the bridge-builder's demand for payment for crossing the bridge, and he and his horse fell over the unbuilt bridge and drowned. In 1888, the Capuchin Bridge was rebuilt and equipped with an iron railing to prevent accidents like the one that happened to Bishop Leopold.

Another attraction is the Loka Castle, which was built in 1202, but was later almost completely destroyed by an earthquake. I remember that very well. Suddenly, there was a boom, and then I lost my balance and fell. When I looked towards the castle, it was gone. It is fortunate that Bishop Philip found a way to have the castle restored, so today we can admire it in all its beauty. Today, the castle has one of the most beautiful museums, which makes me quite a proud elf.

But of course, that's not all there is to see in this beautiful city. I'll stop for today because I'm getting pretty tired. Yes, you're right, we gnomes need a rest too. I will have nice dreams, because I am happy to have introduced you to my city, and you can dream with me. Good night.

Der Zwerg von Škofja Loka

Guten Tag. Mein Name ist Lokec. Ich bin der Zwerg von Škofja Loka. Heute würde ich dich in meiner Stadt Škofja Loka rumführen.

Škofja Loka entstand schon im Mittelalter, so wie ich. Frag gar nicht, wie alt ich bin. Škofja Loka liegt in Slowenien, deshalb sprechen alle 12.000 Einwohner Slowenisch. Der Name Škofja Loka änderte sich oft in der Vergangenheit, heutiger Name kommt aber von der Freisinger Bischöfe. In der Zeit dieser Herrscher bekam die liebe Stadt ihr eigenes Wappen mit einem Schloss und einem gekrönten Mohr.

Škofja Loka ist eine der best erhaltenen mittelalterlichen Städte in Slowenien, deshalb ist die Stadt ein Kulturdenkmal. Also, bin ich dann auch ein Kulturdenkmal? Nein, das stimmt nicht. Ich bin nur ein Zwerg, der schon seit seiner Geburt in Škofja Loka lebt, und genau ich bin der, der am besten weiß, wie diese Stadt entstanden ist und welche Entwicklung die Stadt in den vielen Jahren erlebt hat.

Der Handel in dieser Stadt war sehr entwickelt und da wohnte eine Menge von Schmieden, Schuhmachern, Bäckern, Schneidern und Müllern, die fürs Handwerk sorgten. Mein bester Freund war ein Schuhmacher und genau er machte mir die Schuhe, die ich noch heute an habe. Leider vergangen schon viele Jahre seit seinem Tod, und ich bleibe unsterblich, weil ich ein Zwerg bin. Das mag ich besonders gern, weil ich die ganze Zeit beobachten kann, wie sich das Leben

verändert. Ah, jetzt habe ich mich verirrt, gehen wir lieber zu meiner Stadt zurück.

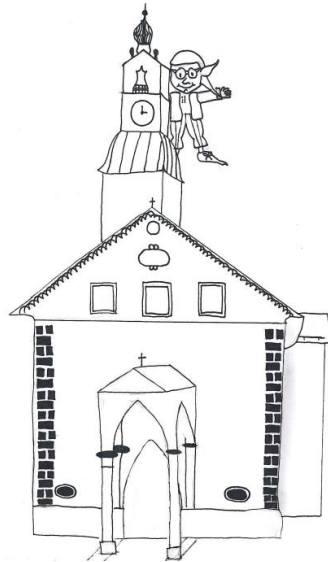
Škofja Loka ist eine mittelalterliche Stadt, die sehr gut erhalten ist, deshalb ist der Getreidespeicher auch eine von ihren Sehenswürdigkeiten. Das ist einer der ehrwürdigsten Altertumsstücken in der Stadt. Der Getreidespeicher war ein wichtiges Gebäude, weil dort Abgaben von den Bischöfen eingelagert wurden, und für die Abgaben sorgte ein Mann.

Im alten Teil der Stadt liegt der Stadtplatz, den wir, Bewohner, "Plac" nennen. Die Statur von Maria macht den Stadtplatz noch schöner. Die Statur wurde im Jahr 1751 zur Sicherheit gegen die Pest erbaut. Ich klettere noch heute oft heimlich auf die Spitze und beobachte die Leute, die vorbeigehen. Ich bin nämlich ein neugieriger Zwerg.

In Škofja Loka gibt es zehn Kirchen. Die bekannteste Kirche ist die Kirche des heiligen Jakobus vom Jahr 1471. Die Kirche entstand so, dass eine kleine Kirche nach den Bauplänen von Jožef Plečnik renoviert wurde. Du weißt doch, das ist derjenige Architekt, der nicht nur Gebäude in Slowenien gebaut hat, sondern auch in anderen Teilen von Europa. Ich sprach sogar einmal mit ihm. Er sagte, dass er nicht an Zwergen glaubt, und ich zeigte ihm genau das Gegenteil.

Jetzt würde ich gerne aber noch zwei Sehenswürdigkeiten erwähnen. Hast du gewusst, dass es in meiner Stadt die älteste erhaltene Brücke in Slowenien gibt? Ja, du hast richtig gehört. Das ist die Steinbrücke oder die Kapuzinerbrücke, die im 14. Jahrhundert gebaut wurde. Als es die Brücke noch nicht gab, wurden die Leute mit dem Floß über den Fluss befördert. Das war sehr lustig. Manchmal sprang ich heimlich vom Floß und schwammte im Fluß. Dann kamen aber die Freisinger Bischöfe und der Spaß war vorbei, weil der Bischof Leopold die Brücke bauen lassen hat. Das Schicksal wollte es, dass derselbe Bischof eines Tages zusammen mit seinem Pferd von der Brücke, die mit keinem Sicherheitszaun geschützt wurde, fiel und ertrank. Der Bischof Leopold war nämlich sehr aufgeregt und böse, weil er gebeten wurde, die Brückenzoll für die Überquerung der Brücke zu bezahlen. Im Jahr 1888 wurde die Kapuzinerbrücke renoviert und die Brücke wurde mit einem Eisenzaun ausgestattet, damit kein Unglück mehr, so wie das mit dem Bischof Leopold, passieren könnte.

Die zweite Sehenswürdigkeit ist das Schloss von Škofja Loka, das im Jahr 1202 gebaut wurde, aber später wurde es durch das Erdbeben fast ganz zerstört. Daran kann ich mich sehr gut erinnern. Auf einmal hat es gekracht, dann verlor ich mein Gleichgewicht und fiel. Als ich zum Schloss schaute, war es weg. Zum Glück kam dann der Bischof Filip, der das Schloss renovieren lassen hat und heute kann man es in all seiner Schönheit bewundern. Im Schloss gibt es heute eines der schönsten Museen, was mich einen ziemlich stolzen Zwerg macht.

Das sind aber natürlich nicht alle Sehenswürdigkeiten von dieser wunderschönen Stadt. Heute war das alles von mir, weil ich schon sehr müde bin. Ja, du hast recht. Auch wir, Zwerge, brauchen Ruhe. Ich werde heute schöne Träume haben, weil ich froh bin, dass ich dir meine Stadt vorstellte, und du, träume zusammen mit mir. Gute Nacht.

Un lutin de Škofja Loka

Bonjour ! Mon nom est Locec. Je suis un lutin de Škofja Loka. Aujourd'hui, je voudrais vous faire découvrir ma belle ville, Škofja Loka.

Škofja Loka a été fondée au Moyen Âge, en même temps que moi. Ne me demandez pas quel âge j'ai. Škofja Loka est située dans un pays appelé la Slovénie, et les 12 000 habitants parlent donc slovène. Le nom de Škofja Loka a changé au cours de l'histoire, mais le nom actuel remonte au règne des évêques de Freising. Sous le règne de ces souverains, cet endroit charmant a également obtenu ses propres armoiries avec un château et une personne noire couronné.

Škofja Loka est l'une des villes médiévales les mieux préservées de Slovénie, c'est pourquoi elle a été déclarée un monument culturel. Cela signifie-t-il que je suis aussi un monument culturel ? Non, ce ne sera pas vrai, car je suis un elfe ordinaire qui vit à Škofja Loka depuis ma naissance, et je suis celui qui sait le mieux comment cette ville est née et quel essor elle a connu au cours de toutes ces années.

La ville avait un commerce important, mais elle abritait aussi de nombreux forgerons, cordonniers, boulangers, tailleurs et même quelques meuniers qui s'occupaient du commerce. Mon meilleur ami était le cordonnier et il m'a fabriqué les chaussures que je porte encore aujourd'hui. Malheureusement, de nombreuses années ont passé depuis sa mort, mais je reste immortel, car je suis

un elfe. J'adore ça, parce que je vois la vie changer tout le temps. Ah, maintenant je suis un peu perdu, alors revenons à mon point.

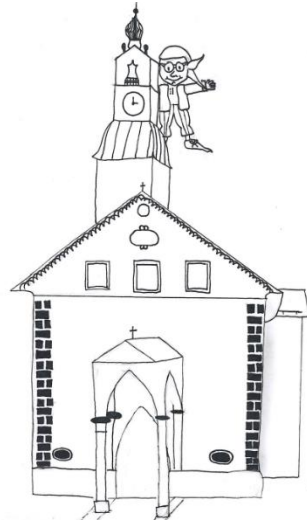
Škofja Loka étant une ville médiévale bien préservée, ses attractions comprennent un grenier à blé. C'est l'une des antiquités les plus vénérables de la ville. C'était un bâtiment important pour les évêques, car il servait à stocker les droits, dont s'occupait le chambellan.

Dans la vieille ville se trouve la place de la ville, que les locaux appellent « Plac ». La place est ornée d'une statue de la Vierge Marie, érigée en 1751 pour se protéger de la peste et du feu. Aujourd'hui encore, je monte souvent au sommet et je regarde secrètement les gens qui passent, car je suis un gnome assez curieux.

Škofja Loka est ornée de dix églises. La plus connue est probablement l'église de Saint Jacques. L'église de Saint Jacques date de 1471. Elle a été construite sur les fondations d'une plus petite église et reconstruite selon les plans de Jožef Plečnik. Vous savez, c'est l'architecte qui a réalisé des bâtiments non seulement en Slovénie, mais aussi dans d'autres parties de l'Europe. Il m'a même parlé une fois. Il m'a dit qu'il ne croyait pas aux gobelins, mais je lui ai prouvé qu'il avait tort.

Je voudrais maintenant mentionner deux autres attractions. Saviez-vous que ma ville abrite le plus vieux pont préservé de Slovénie ? Oui, vous avez bien entendu. Il s'agit du pont de pierre ou pont des Capucins, construit au 14e siècle. Quand il n'y avait pas de pont, les gens étaient transportés par des passeurs pour traverser la rivière. C'était très amusant. Plusieurs fois, j'ai secrètement sauté du gué et nagé dans la rivière. Puis les évêques de Freising sont venus et la joie a pris fin, car cet évêque, Léopold, a fait construire le pont. Le destin a voulu que le même évêque se mette en colère parce que le constructeur du pont lui demandait de payer pour traverser le pont, et lui et son cheval sont tombés par-dessus le pont non construit et se sont noyés. En 1888, le pont des Capucins a été reconstruit et équipé d'une balustrade en fer pour éviter les accidents comme celui qui est arrivé à Mgr Leopold.

Une autre attraction est le château de Škofja Loka, qui a été construit en 1202, mais qui a ensuite été presque entièrement détruit par un tremblement de terre. Je m'en souviens très bien. Soudain, il y a eu un boom, puis j'ai perdu l'équilibre et je suis tombé. Quand j'ai regardé vers le château, il était parti. Heureusement, l'évêque Philippe a trouvé le moyen de faire restaurer le château, et nous pouvons aujourd'hui l'admirer dans toute sa beauté. Aujourd'hui, le château possède l'un des plus beaux musées, ce qui fait de moi un elfe assez fier.

Mais bien sûr, ce n'est pas tout ce qu'il y a à voir dans cette belle ville. Je vais m'arrêter pour aujourd'hui car je commence à être fatigué. Oui, tu as raison, nous les gnomes avons aussi besoin de repos. Je ferai de beaux rêves, car je suis heureux de vous avoir fait découvrir ma ville, et vous pourrez rêver avec moi. Bonne nuit.

El elfo de Škofja Loka

¡Hola! Me llamo Lokec. Soy un elfo de Škofja Loka. Hoy me gustaría llevaros por mi hermosa ciudad, Škofja Loka.

Škofja Loka se fundó en la Edad Media, como yo. Ni siquiera preguntes cuántos años tengo. Škofja Loka se encuentra en un país llamado Eslovenia, por lo que sus 12. 000 habitantes hablan esloveno. El nombre de Škofja Loka ha cambiado a lo largo de la historia, pero el nombre actual se remonta al reinado de los obispos de Freising. Durante el reinado de estos gobernantes, este hermoso lugar también obtuvo su propio escudo de armas con un castillo y un zamor coronado.

Škofja Loka es una de las ciudades medievales mejor conservadas de Eslovenia, por lo que ha sido declarada monumento cultural. ¿Significa eso que yo también soy un monumento cultural? No, eso no es cierto, porque yo soy un elfo normal y corriente que ha vivido en Škofja Loka desde que nací, y soy el que mejor sabe cómo surgió esta ciudad y el auge que ha experimentado durante todos estos años.

La ciudad tenía un fuerte comercio, pero también albergaba muchos herreros, zapateros, panaderos, sastres e incluso algunos molineros que se ocupaban del comercio. Mi mejor amigo era zapatero y me hizo los zapatos que todavía llevo. Lamentablemente, han pasado muchos años desde su muerte, pero yo sigo

siendo inmortal, porque soy un elfo. Me encanta, porque veo que la vida cambia todo el tiempo. Ah, me he perdido un poco, así que volvamos a mi historia.

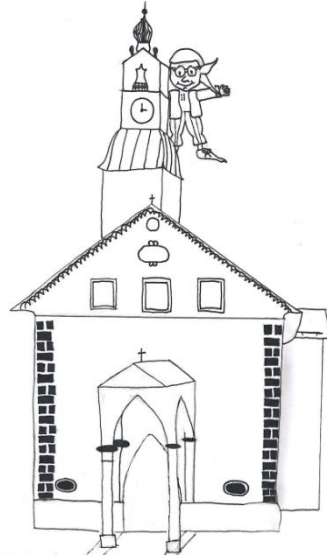
Como Škofja Loka es una ciudad medieval bien conservada, entre sus atractivos se encuentra un granero. Es una de las antigüedades más venerables de la ciudad. Era un edificio importante para los obispos, ya que servía para almacenar las cuotas, de las que se encargaba el tesorero.

En el casco antiguo de la ciudad se encuentra la Plaza del Pueblo, que los lugareños llamamos "Plac". La plaza está adornada con una estatua de la Virgen María, erigida en 1751 como protección contra la peste y el fuego. A día de hoy, me subo a menudo a la cima y observo en secreto a la gente que pasa, porque soy un gnomo bastante curioso.

Škofja Loka está adornada con diez iglesias. La más conocida es, probablemente, la iglesia de St. La iglesia de Santiago data de 1471. Fue construida sobre los cimientos de una iglesia más pequeña y reconstruida según los diseños de Jožef Plečnik. Este es el arquitecto que no sólo hizo edificios en Eslovenia, sino también en otras partes de Europa. Incluso me habló una vez. Me dijo que no creía en los duendes, pero le demostré que estaba equivocado.

Ahora me gustaría mencionar dos atracciones más. ¿Sabías que en mi ciudad se encuentra el puente más antiguo que se conserva en Eslovenia? Sí, has oído bien. Se trata del Puente de Piedra o de los Capuchinos, construido en el siglo XIV. Cuando no había puente, la gente era transportada al otro lado del río por los vendedores. Fue muy divertido. Varias veces salté a escondidas en el río. Entonces llegaron los obispos de Freising y se acabó la alegría, porque ese obispo, Leopoldo, hizo construir el puente. El destino quiso que el mismo obispo se enfadara por la exigencia de pago del constructor del puente, y él y su caballo cayeron por el puente sin construir y se ahogaron. En 1888, el puente de los Capuchinos fue reconstruido y dotado de una barandilla de hierro para evitar accidentes como el que sufrió el obispo Leopoldo.

Otra atracción es el castillo de Škofja Loka, construido en 1202, pero que posteriormente fue destruido casi por completo por un terremoto. Lo recuerdo muy bien. De repente, se oyó un estruendo, y entonces perdí el equilibrio y me caí. Cuando miré hacia el castillo, ya no estaba. Es una suerte que el obispo Felipe encontrara la manera de hacer restaurar el castillo, y hoy podemos admirarlo en toda su belleza. Hoy en día, el castillo cuenta con uno de los museos más hermosos, lo que me hace sentir muy orgulloso.

Pero, por supuesto, eso no es todo lo que hay que ver en esta hermosa ciudad. Voy a parar por hoy porque me estoy cansando bastante. Sí, tienes razón, los gnomos también necesitamos un descanso. Tendré bonitos sueños, porque estoy feliz de haberles presentado mi ciudad. Buenas noches.

L'elf de Škofja Loka

Hola! El meu nom és Locec. Sóc l'elf de Škofja Loka. Avui m'agradaria portar-vos a través de la meva bonica ciutat, Škofja Loka.

Škofja Loka va néixer a l'Edat Mitjana, juntament amb mi. Ni tan sols em pregunteu quants anys tinc. Škofja Loka es troba en un país anomenat Eslovènia, per la qual cosa els 12.000 habitants parlen eslovè. El nom de Škofja Loka ha canviat al llarg de la història, i el nom actual prové del regnat dels bisbes freisin. Durant aquests anys, aquest encantador lloc va aconseguir el seu escut d'armes amb un castell i una corona.

Škofja Loka és una de les ciutats medievals més ben conservades d'Eslovènia i, per tant, està declarada monument cultural. Això vol dir que també sóc un monument cultural? No, no és així, perquè sóc un elf normal que ha viscut a Škofja Loka des del seu naixement, i sóc el que millor sap com va sorgir aquesta ciutat i el que ha experimentat durant tots aquests anys.

Aquest petit poble tenia una botiga molt desenvolupada, i al mateix temps hi havia molts ferrers, sabaters, forners, sastres i fins i tot alguns dels moliners que tenien cura de l'artesanía. El meu millor amic era sabater, i va ser ell qui em va fer les sabates que encara porto avui. Malauradament, han passat molts anys des de la seva mort, i segueixo sent immortal, perquè sóc un elf. M'encanta,

perquè puc veure com la vida canvia. Ara estic una mica desviat, així que tornem a centrar-nos.

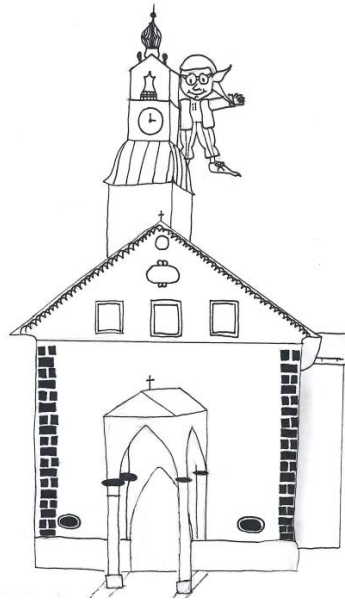
Com que Škofja Loka és una ciutat medieval ben conservada, els seus llocs d'interès inclouen una farinetes. És una dels edificis més venerables de la ciutat. Era un edifici important de bisbes, ja que s'utilitzava per emmagatzemar els beneficis de la tos.

A la part antiga de la ciutat hi ha la plaça de la Vila, que nosaltres, els vilatans, anomenem "Plac". La plaça adorna el signe de Maria, que va ser erigida el 1751 per protegir-se contra la pesta i els incendis. Encara avui, pugo molt al cim i observo en secret la gent passejant, perquè sóc un elf bastant curiós.

El bisbe Loko està decorat amb deu esglésies. La més famosa és probablement l'església de Sant Pere. Jacob el 1471. Va ser construït sobre els fonaments d'una petita església i va ser refundat d'acord amb els plans de Joseph Plečnik. Aquest és l'arquitecte que va construir edificis no només a Eslovènia, sinó també en altres parts d'Europa. Fins i tot va parlar amb mi una vegada. Em va dir que no creia en els elfs, així que li vaig demostrar que no era veritat.

Ara m'agradaria esmentar dues mirades més. Sabies que a la meua ciutat hi ha el pont més antic conservat d'Eslovènia? Sí, ho has sentit bé. Es tracta del Pont de Pedra o Caputxin, que va ser construït al segle XIV. Quan no hi havia cap pont, la gent travessava el riu. Va ser molt divertit. He estat baixant del ferri diverses vegades i banyant-me al riu. Després van venir els bisbes de Freisin, i l'alegria s'havia acabat, perquè aquell bisbe Leopold va fer construir el pont. El destí volia que el mateix bisbe s'enfadés amb la demanda del pont de pagament per creuar el pont, i va caure sobre un pont sense flotar amb un cavall i es va ofegar. El 1888, el pont dels Caputxins va ser reconstruït i equipat amb una tanca de ferro per evitar accidents similars al que li va passar al bisbe Leopold.

Un altre punt de referència és el grad de Skofjasco, que va ser construït el 1202, però que més tard va ser demolit gairebé completament pel terratrèmol. Això ho recordo molt bé. De sobte, se'n va, i llavors estic desequilibrat i vaig a caure. Quan vaig mirar cap al castell, se'n va anar. És per tot el que ha trobat el bisbe Felip, que ha restaurat el castell i avui el podem admirar en tota la seva bellesa. Avui en dia, el castell és un dels museus més bonics, el que em fa un elf bastant orgullós.

Però, per descomptat, aquests no són tots els llocs d'interès d'aquesta bonica ciutat. Acabaré el dia perquè estic molt cansada. Sí, tens raó, nosaltres també, nans, necessitem una mica de descans. Tindrè un somni bonic, perquè m'alegro d'haver-te presentat a la meua ciutat, i somies amb mi. Bona nit.

Pumilio Locopolitanus

Salve! Mihi nomen Lokec est. Pumilio Locopolitanus sum. Hodie te per meum oppidum mirabile ducere volo, oppidum Locopolis appellatum.

Locopolis media aetate condita est, una mecum. Noli interrogare quanti anni mihi sunt. Locopolis in civitate Slovenia appellata sita est qua re omnes XMM cives lingua slovena loquuntur. Nomen Locopolis per historiam mutabat, nomen hodiernum autem de regno episcoporum Frisigensium originem trahit. His episcopis regnantis iste locus amoenus insigne suum cum castello et nigro coronato accepit.

Locopolis inter oppida conservatissima Sloveniae est, quocirca monumentum cultum appellata est. Egone monumentum cultum quoque sum? Non ita est, pumilio solitus sum qui de die natali suo Locopolis vicit et maxime scio quomodo hoc oppidum natum est quantumque efflorescit per multos annos.

Hic oppidum permultos mercatores habebat, eodem tempore ibi habitabat multi fabri, sutores, pistores, sartores et quoque aliquot molitores, qui artes curabat. Meus amicus optimus sutor erat et ipse mihi calceos, quos adhuc porto, fabricavit. Doleo quod iam multos annos mortuus est, ego autem pumilio immortalis sum. Hoc mihi valde placet, quippe continuo mutationes vitae observare possum. Eheu, paulum erravi, redeamus ad meum oppidum.

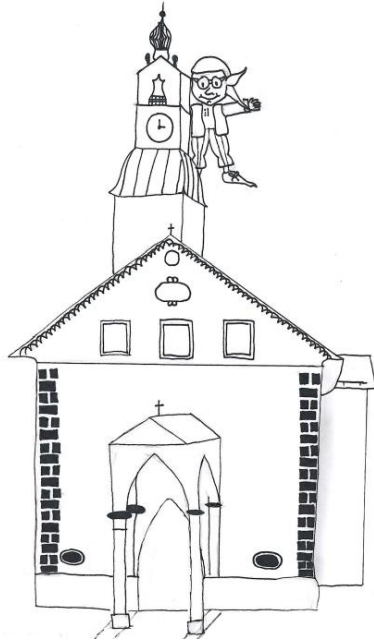
Quod Locopolis oppidum mediae aetatis est autem bene conservata, inter monumenta quoque granarium est. Hoc inter venerabilissimas antiquitates est. Granarium sonticum aedificium episcoporum erat, quod ibi tributa, quae homo granarii curabat, reponebantur.

In parte antiqua oppidi Forum municipalis est, quod "Plac" appellatur a nobis domesticis. Forum signo Mariae ornatur, qui anno MDCCLI constructum est ad pestilentia incendiosque tutandum. Etiam hodie saepe ad culmen ascendo et clam transeuntes observo, quod pumilio curiosissimus sum.

Locopolis decem aedibus sacris ornata est. Clarissima aedes sacra Sancti Iacobi est, anno MCDLXXI aedificata. Super fundamentis minoris aedis sacri constructa est et per consilium Josephi Plečnik renovata. Bene scis, hic architectus non solum Sloveniae sed autem alibi Europae aedificia exegit. Olim etiam mecum locutus est. Dixit se non in pumiliones credere sed ego ei demonstravi hoc non verum esse.

Nunc dua altera monumenta commemorare volo. Sciebasne in meo oppido vetustissimum pontum Sloveniae esse? Vere, bene audivisti. Hic Lapidus aut Pons monachorum paenulatorum est, XIV seculo aedificatus. Ubi pons non erat, populum trans flumen portitores ducebant. Hoc valde iucundum erat. Saepe clam de rati saltavi et in flumine natavi. Deinde episcopi Frisigenses advenerunt et gaudium finivit, quod episcopus Leopoldus pontem aedificare iussit. Fortuna voluit eundem episcopum iratum esse quod portitor mercem postulavit. Ita equo trans pontem sine saepimento cecidit et mortuus est. Anno MDCCCLXXXVIII Pons monachorum paenulatorum renovatus est et saepimento chalybeio armatus ut calamitates fortunae Leopoldi similes prohibitaessent.

Alterum monumentum castellum Locopolitanum est quod anno MCCII aedificatum est sed serius quasi totum terrae motu destructum est. Bene memor sum. Subito terra strepuit deinde aequum perdi et cecidi. Ubi castellum spectavi, id non erat. Feliciter episcopus Phillipus castellum renovare iussit et hodie id et suam pulchritudinem admirari possumus. Hodie in castello museum pulcherrimum est egoque pumilio superbus sum.

Hic sane non omnia monumenta oppidi mirabilis sunt. Hodie finio quod fessus sum. Ita, vere est, atque pumiliones requiem egemus. Pulchrum somnium habeo quod mihi valde placuit me apud te oppidum introduxisse, tu autem mecum somnia. Bene quiescas.

Vilenjak od Škofje Loke

Zdravo! Moje ime je Lokec. Ja sam vilenjak iz Škofje Loke. Danas vas želim provesti kroz moj prekrasan grad, Škofja Loku.

Škofja Loka je nastala u Srednjem veku, zajedno sa mnom. Nemoj ni pitati koliko imam godina. Škofja Loka se nalazi u državi zvanoj Slovenija, zbog čega svih 12.000 stanovnika govori slovenački. Ime Škofja Loka menjalo se kroz istoriju, a današnje ime potiče od vladavine freisinskih biskupa. Za vreme ovih vladara, ovo lepo mesto takođe je dobilo svoj grb sa dvorcem i krunisanim crncem.

Škofja Loka jedan je od najbolje očuvanih srednjevekovnih gradova u Sloveniji i zbog toga je proglašen spomenikom kulture. Znači li to da sam i ja spomenik kulture? Ne, to nije tačno, jer ja sam običan vilenjak koji od rođenja živi u Škofji Loki, i baš ja sam taj koji najbolje zna kako je nastao ovaj grad i kakav je procvat doživeo svih ovih godina.

Ovaj gradić imao je visoko razvijenu trgovinu, a istovremeno je bilo mnogo kovača, obućara, pekara, krojača, pa čak i nekih mlinara koji su se brinuli za zanat. Moj najbolji prijatelj je bio obućar, i on mi je napravio cipele koje i danas nosim. Nažalost, prošlo je mnogo godina od njegove smrti, a ja ostajem besmrtni, jer sam vilenjak. Volim to, jer mogu gledati kako se život stalno menja. Ah, ja sam malo zalutao sada, pa vratimo se u moj grad.

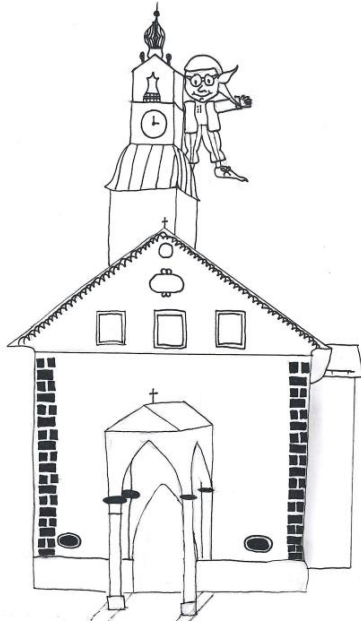
Budući da je Škofja Loka srednjevekovni grad koji je dobro očuvan, njegove znamenitosti uključuju i kašču. To je jedna od najcjenjenijih starina u gradu. Bila je to važna građevina biskupa, jer se koristila za skladištenje blagodati koje je čuvao kaščar.

U starom delu grada nalazi se Gradski trg, koji mi, građani, zovemo "Plac". Trg krasi znak Marije, koji je podignut 1751. godine kako bi se grad zaštitio od kuge i požara. I danas se često penjem na vrh i potajno gledam ljude kako prolaze, jer sam prilično znatiželjan vilenjak.

Škofja Loka krasi deset crkva. Najpoznatija je verovatno crkva sv. Jakoba iz 1471. Izgrađena je na temeljima male crkve i remontirana je prema planovima Josipa Plečnika. Znači, to je arhitekt koji je gradio zgrade ne samo u Sloveniji, već i drugde u Europi. Čak je jednom razgovarao sa mnom. Rekao mi je da ne veruje u vilenjake, pa sam mu dokazao da to nije istina.

Sada bih želeo spomenuti još dve znamenitosti. Jeste li znali da u mom gradu postoji najstariji sačuvani most u Sloveniji? Da, dobro ste čuli. Reč je o Kamenom ili Kapucinskom mostu, koji je izgrađen u 14. veku. Kad nije bilo mosta, ljudi su se vozili preko reke. To je bilo jako zabavno. Iskradao sam se s trajekta nekoliko puta i kupao se u reci. Zatim su došli freisinski biskupi i radost je bila gotova, jer je biskup Leopold dao izgraditi most. Sudbina je htela da se isti biskup naljuti na zahtjev za plaćanje prelaska mosta, i on je s konjem pao preko neizgrađenog mosta i utopio se. Godine 1888. obnovljen je Kapucinski most i opremljen ogradom iz gvožđa kako bi se sprečile nesreće slične onoj koja se dogodila biskupu Leopoldu.

Druga znamenitost je dvorac, koji je izgrađen 1202. godine, ali je kasnije gotovo u potpunosti srušen potresom. Sećam se toga jako dobro. Odjednom je eksplodiralo, a onda sam izgubio ravnotežu i pao. Kad sam pogledao prema dvorcu, nije ga bilo. Srećom, biskup Filip je dvorac obnovio i danas mu se možemo diviti u svoj njegovoj lepoti. Danas je dvorac jedan od najljepših muzeja, što me čini prilično ponosnim vilenjakom.

Ali, naravno, to nisu sve znamenitosti ovog prekrasnog grada. Završiću za danas jer sam prilično umoran. Da, u pravu ste, i nama, vilenjacima, treba malo odmora. Imaću lep san, jer mi je drago što sam te upoznao sa svojim gradom, a ti sanjaj sa mnom. Laku noć.

Xhuxhi nga Shkofja Loka

Përshëndetje! Emri im është Lokec. Unë jam një xhuxh nga Shkofja Loka. Sot do të doja t'ju çoja nëpër qytetin tim të bukur, Shkofja Lokën.

Shkofja Loka është themeluar në mesjetë, bashkë me mua. As mos më pyet sa vjeç jam. Shkofja Loka shtrihet në një vend të quajtur Slloveni, pra gjithsej 12,000 banorë flasin sllovenisht. Emri i Shkofja Lokës ka ndryshuar gjatë historisë, emri i sotëm e ka origjinën nga mbretërimi i peshkopëve Freising. Në kohën e këtyre sundimtarëve, ky vend i mrekullueshëm mori stemën e tij me një kështjell dhe një derr gini të kurorëzuar.

Shkofja Loka është një nga qytetet mesjetare më të ruajtura në Slloveni dhe për këtë arsye është shpallur monument kulture. A do të thotë kjo që edhe unë jam monument kulture? Jo, kjo nuk është e vërtetë, pasi unë jam një xhuxh i zakonshëm që jetoj në Shkofja Loka që kur kam lindur dhe jam ai që e di më së miri se si lindi ky qytet dhe çfarë begatie e ka përjetuar gjatë gjithë këtyre viteve.

Ky qytet kishte një tregti shumë të zhvilluar, dhe në të njëjtën kohë ishte shtëpia e shumë kovaçëve, këpucarëve, bukëpjekëve, rrobaqepsëve e madje edhe disa mullixhinjve që kujdeseshin për këtë zanat. Shoku im më i mirë ishte një këpucar dhe ai bëri këpucët e mia, të cilat i mbaj edhe sot. Fatkeqësisht kanë kaluar shumë vite nga vdekja e tij, ndërsa unë qëndroj i pavdekshëm sepse jam një xhuxh. Më pëlqen shumë kjo, sepse mund të vëzhgojë vazhimisht se si jeta

vazhdon të ndryshojë. Ah, tani kam humbur pak, kështu që më mirë të kthehem në vendin tim.

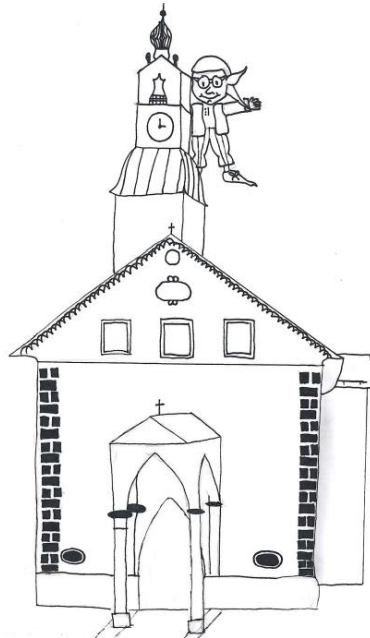
Meqenëse Shkofja Loka është një qytet mesjetar që është ruajtur mirë, në mesin e monumenteve është edhe hambari. Është një nga antiket më të nderuara në qytet. Ishte një ndërtesë e rëndësishme e ipeshkvijve, pasi në të ruanin detyrat për të cilat kujdesej hambari.

Në pjesën e vjetër të qytetit ndodhet Sheshi i Qytetit, të cilin në vendasit e quajm "Plac". Sheshi është zbukuruar me shenjën e Marisë, e cila u ngrit në vitin 1751 për të mbrojtur kundër murtajës dhe zjarrit. Edhe sot, shpesh ngjitem në majë dhe vëzhgoj fshehurazi njerëzit që kalojnë pranë, pasi jam një xhuxh mjaft kurioz.

Shkofja Loka është stolisur me dhjetë kisha. Më e njohura është ndoshta kisha e St. Jakobit nga viti 1471. Është ndërtuar mbi themelet e një kishe të vogël dhe është riorganizuar sipas planeve të Jozhef Pleçnik. E dini, ky është arkitekti që ka bërë ndërtesa jo vetëm në Slloveni, por edhe gjetkë në Evropë. Madje një herë më foli. Ai më tha se nuk besonte tek xhuxhët, por unë i tregova se kjo nuk është e vërtetë.

Tani dua të përmend edhe dy pamje të tjera. A e dini se në qytetin tim qëndron ura më e vjetër e ruajtur në Slloveni? Po, keni dëgjuar mirë. Kjo është Ura e Gurit ose e Kapuçinës, e cila është ndërtuar në shekullin e 14-të. Kur nuk kishte urë, njerëzit e kalonin lumin me varkë. Ishte shumë argëtuese. Disa herë u hodha fshehurazi nga varka dhe u lava në lumë. Pastaj erdhën peshkopët Freising dhe gëzimi mbaroi, pasi peshkopi Lepold ndërtoi një urë. Fati deshti që i njëjti peshkop të zemërohej për kërkesën e urëmarrësit për pagesën për të kaluar urën dhe ai dhe kali i tij ranë nga ura e pa rrethuar dhe u mbytën. Në vitin 1888, Ura e Kapuçinës u rindërtua dhe u pajis me një gardh hekuri për të parandaluar aksidente të ngjashme me atë që i ndodhi peshkopit Leopold.

Një tjetër atraksion është kalaja Shkofja Loka, e cila u ndërtua në vitin 1202, por u shkatërrua pothuajse plotësisht nga një tërmet më vonë. E mbaj mend shumë mirë. Papritur ra daullja, por më pas humba ekuilibrin dhe rashë. Kur shikova drejtë kalasë, ajo ishte zhdukur. Për fat të mirë, peshkopi Filip zbuloi se si mund të resaturohej kalaja dhe ne sot mund të admirojmë atë me gjithë bukurinë e saj. Sot, kalaja është një nga muzetë më të bukur, gjë që më bënë një xhuxh mjaft krenar. Por sigurisht, këto nuk janë të gjitha pamjet e këtij qyteti të bukur. Unë do të mbaroj për sot sepse tashmë jam goxha i lodhur. Po, ke të drejtë edhe ne xhuxhët kemi nevojë për pushim. Do të kem ëndërra të bukura, sepse më vjen mirë që të kam paraqitur vendin tim dhe ti ëndrron me mua. Natën e mirë.

